

2026-05-25
Jämställdhetsmyndigheten
info@jamstalldhetsmyndigheten.se
Diarienummer: 26/00108

Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se
Kopia till ju.12@regeringskansliet.se
Diarienummer Ju2026/00665

JÄMSTÄLLDHETSMYNDIGHETENS REMISSVAR PÅ SLUTBETÄNKANDET ÅTERKALLELSE AV SVENSKT MEDBORGARSKAP (SOU 2026:21)

Sammanfattning

Jämställdhetsmyndigheten tillstyrker utredningens förslag men har vissa synpunkter som myndigheten anser bör beaktas i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

Jämställdhet

Regeringens resonemang om jämställdhet är otillräckligt. Att konstatera att förslagen i huvudsak berör män och därigenom indirekt påverkar kvinnor som närstående utgör enligt myndigheten inte en fullgod jämställdhetsanalys. Analysen stannar vid en beskrivning av könsfördelningen bland de direkt berörda och saknar en systematisk genomgång av konkreta konsekvenser för kvinnor. Det saknas en fördjupad bedömning av hur kvinnors ekonomiska situation, rättsliga ställning, möjlighet till självförsörjning samt tillgång till socialt skydd påverkas när en partner förlorar sitt medborgarskap.

Vidare saknar utredningen ett tillräckligt utvecklat resonemang kring konsekvenserna för kvinnor i utsatta situationer, exempelvis de som lever under hot eller våld i familjen, vilket kan få särskilt ingripande följder när familjen som helhet berörs.

Utredningen beaktar inte heller att de kvinnor som påverkas kan befinna sig i andra särskilt sårbara situationer, exempelvis till följd av migrationsbakgrund, svag arbetsmarknadsanknytning eller språkliga hinder. Detta innebär att de indirekta effekterna riskerar att förstärka redan befintliga ojämlikheter.

Sammantaget uppfyller regeringens jämställdhetsanalys inte grundläggande krav på en jämställdhetsintegrerad konsekvensbedömning.

Barnperspektivet

Utredningen saknar tillräckligt utvecklade resonemang kring hur barnkonventionens krav på individuell och motiverad bedömning ska säkerställas i praktiken, särskilt i situationer där barn påverkas indirekt genom föräldrars återkallade medborgarskap.

Utredningen behandlar familjekonsekvenser på en alltför övergripande nivå och utvecklar inte i tillräcklig utsträckning vilka faktiska effekter en återkallelse kan få i situationer där barn riskerar separation från en förälder.

Brottslighet och levnadssätt

Utredningen bör tydligare definiera vilka typer av brottslighet och beteenden som avses, för att undvika godtyckliga tillämpningar och säkerställa att brottsoffer – såsom personer utsatta för människohandel eller exploatering – inte riskerar att felaktigt omfattas.

För Jämställdhetsmyndigheten
Lise Tamm
Generaldirektör

Magnus Olofsson
Jurist

I ärendets slutliga handläggning har även chefsjurist Anna Tingbäck och utredare Sofia Gustafsson deltagit.